

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian Vissa frågor om högskoleprovet

Inledning

Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har getts möjligheten att lämna synpunkter på promemorian Vissa frågor om högskoleprovet, ert diarienummer U2014/1700/UH. Yttrandet har beretts av SUHF:s expertgrupp för studieadministrativa frågor.

SUHF välkomnar att Utbildningsdepartementet ser över vissa frågor om högskoleprovet. I november 2012 skickade SUHF skrivelsen *Behovet av förändrad ansvarsfördelning och utvecklingsåtgärder kring anordnandet av högskoleprovet* till Utbildningsdepartementet. I skrivelsen hemställer SUHF att regeringen:

- för över hela ansvaret för anordnandet av högskoleprovet till Universitets- och högskolerådet eller annan myndighet som regeringen anser lämplig,
- tillser att de åtgärder som syftar till förbättrad finansiering, rättssäkerhet och kvalitet i anordnandet av högskoleprovet med mera genomförs i enlighet med rekommendationerna i slutrapporten från SUHF:s högskoleprovsgrupp, *Stykkevis og delt – Utmaningar och utvecklingsmöjligheter kring anordnandet av högskoleprovet*.

SUHF anser inte att förslagen i promemorian motsvarar den större översyn av högskoleprovet som SUHF efterlyser för att frågor om finansiering, långsiktig utveckling – speciellt frågan om en digitalisering av provet och hantering av allt fler provdeltagare ska få en hållbar lösning. SUHF hänvisar därför till den tidigare skrivelsen och redovisar nedan synpunkter direkt kopplade till promemorians förslag. Utöver detta hänvisar vi till vad våra medlemmar anför i sina remissvar.

En nedre resultatgräns

I promemorian förslås att ett provresultat på minst 0,50 poäng ska krävas för att få delta i urvalet på grundval av resultat från högskoleprovet. SUHF anser av följande skäl att det inte bör krävas en nedre resultatgräns för att få delta i urvalet:

- Högskoleprovet bör användas för urval men inte för behörighet till högskolan. I dag används högskoleprovet för urval, det vill säga för att få ett provresultat att konkurrera med i urvalet till högskolan. Innan en sökande kommer ifråga för urval måste den sökande vara bedömd som behörig till utbildningen. Om en undre poänggräns på högskoleprovet införs för att få delta i urvalet innebär detta i praktiken en behörighetsbegränsning. Högskoleprovet kommer i och med detta att få användas för *både* behörighet och urval, vilket är olyckligt. För många är det redan idag svårt att navigera i antagningssystemet till högskolan och denna förändring ökar denna otydlighet.

- SUHF befarar att orättvisor kan uppkomma för vissa grupper som behöver ett resultat från högskoleprovet för att konkurrera om plats. Exempelvis skulle en sökande som bedömts behörig på grundval av reell kompetens inte få delta i urvalet om hans eller hennes resultat på högskoleprovet är under poänggränsen, medan en annan behörig sökande, med gymnasiebetyg, med samma resultat på högskoleprovet skulle ges möjlighet att delta i urvalet i betygsgruppen.
- SUHF befarar att begränsningen inte kommer att ha någon stor betydelse för vilka som antas till högskolan eftersom urvalsgrupperna är beroende av varandra (om högskoleprovgruppen minskar kommer troligen betygsgruppen att öka).
- SUHF befarar vissa praktiska problem som kan innebära höga kostnader. Det gäller hanteringen av ytterligare en urvalsgrupp under de 5 år då resultat under 0,50 poäng ska vara giltiga för personer som skriver provet senast 30 juni 2015 samt att hantera den befarade ökningen av antalet provdeltagare fram till 30 juni 2015.
- SUHF befarar att det kan upplevas som orättvist under de 5 år då en sökande med ett provresultat under 0,50 poäng som erhållits senast 30 juni 2015 har rätt att delta i urvalet, medan en sökande med samma provresultat från ett senare tillfälle inte har rätt att delta.

Ansvarsfördelningen för högskoleprovet

I promemorian förslås att Universitets- och högskolerådet (UHR) ska ansvara för högskoleprovet. SUHF anser att hela ansvaret för anordnandet av högskoleprovet bör föras över till UHR eller annan myndighet som regeringen anser lämplig. SUHF menar att risken annars är stor att det blir oklart vem som ansvarar för viktiga frågor kring högskoleprovet.

Enligt promemorians förslag ska UHR ansvara för högskoleprovet och i det ingår att ta fram provet, besluta om resultat på provet och meddela närmare föreskrifter i fråga om provet. Högskolornas ska genomföra provet enligt UHR:s föreskrifter. SUHF anser att den ansvarsfördelningen inte täcker alla kvalitets- och rättssäkerhetsfrågor kring högskoleprovet som är aktuella i nuläget, exempelvis vad gäller gränsen mellan UHR:s ansvar och lärosätenas ansvar i genomförandet av provet, och befarar att framtida frågor kring provet kan komma att falla mellan stolarna. Några exempel på frågor där ansvaret är otydligt är:

- Vem, om någon, har rätt att begränsa antalet provdeltagare? Antalet personer som vill skriva högskoleprovet ökar i en sådan omfattning att de lärosäten som svarar för genomförandet har problem att hitta lämpliga lokaler, provledare, mm.
- Vad gör man om man misstänker eller vet att provdeltagare fått kännedom om frågorna på provet före provtillfället? Vem ansvarar för beslut och information om åtgärder, hantering av inbetalda provavgifter, oanvändbara provresultat, mm?
- Vem ansvarar för utvecklingen av högskoleprovet? Vem ska driva frågan om exempelvis en digitalisering av provet?
- Vem ansvarar för att högskoleprovet anpassas för grupper med särskilda behov? Vem avgör hur och för vilka grupper provet ska anpassas?

Höjd avgift för högskoleprovet

I promemorian förslås att avgiften för att delta i högskoleprovet höjs från 350 kronor till 450 kronor.

SUHF anser att finansieringsformerna för högskoleprovet bör förändras så att det i alla delar, såväl anordnande, framtagande och utveckling, bär sina egna kostnader utifrån en princip om full kostnadstäckning. Det är samtidigt viktigt att avgiften för att delta i provet ligger på en sådan nivå att den som vill studera på en högskola inte avstår från detta. Sammantaget innebär detta att vissa kostnader inte kan bäras av provdeltagarna utan bör finansieras av centrala statliga anslag.

Enligt uppdrag

Marianne Granfelt
generalsekreterare